

ԱՐԱ ԶԱՐՈԱՍՏ

Սա Թումանյանն է.

Դու մի անհայտ Բանաստեղծ ես, չտեսմըված մինչ էսօր,
Առանց խոսքի երգ ես թափում հայացքներով լուսավոր:
Ես էլ, ասենք, զարմանալի Ընթերցող եմ բախտավոր,
Որ կարդում եմ եղ երգերը եսքան հեշտ ու եսքան խոր:

Իսկ այս ահա Թումանյանը չէ - Զահրատն է.

Բանաստեղծին հետ միատեղ ճամբայ կ'ելլենք երգելու
Ինքը կ'երգէ - մենք երգելու պէս կ'ընենք...

Բանաստեղծներս իհարկե աստվածային հնչումի ձայնագրիչը,
աստվածային տեքստի ընթերցողը, աստվածային գրի՝ որ է ամ-
բողջ աշխարհը՝ վերծանողն ենք, և հարկ էր, որ Աստծո տեքստի
թումանյանական ընթերցումը ունենար իր տարընթերցումը՝ նվազ
ոգեշունչ, նվազ բարձրից ու երկնային, առավել երկրային, և այդ
տարընթերցումը իր ասացողին գտնելու էր իհարկե արևմտա-
հայերենում ու Պոլիս, ուր իշխանական մեր բարձր քիթը լավա-
գույնս էր տրորվել:

Այս երկնքի տակ ազգովին որևէ նշանակելի ներկայություն
լինելու գայթակղությունից այլևս թրթափկված, սեփական որևէ
երկրի ու տերության և կամ որևէ առաքելության զորությամբ
չղուշմված և այդքանով բաց երկնքի տակ նյարդերը մերկ և
այդքանով աչքերն ու ունկերը նաքուր՝ իհարկե Յայ գրակա-
նության Պոլսոն մեր որդին էր երկիրը մրցնանոց և մեզ անանուն
մրցյուններ տեսնելու, իհարկե Զահրատն էր լինելու արարածի
մեր շշուկն ու լուր վարքը, մեր գրականությունն իհարկե նրանով
էր ներկայելու փոքր ու մեծ մարդուն, փոքր մեծ մարդը մեզանում
սիրելի էր լինելու Զահրատով: Ոչ Զարենցով, ոչ Սևակով, ոչ
մերազնյա կամ այլազգի ուրիշ որևէ մեկով - միայն Զահրատով:

Յիանալի է, որ Յայ գրականության դադրած ու դադարած
սիրտը, Պոլիս, շարունակեց բարախել Զահրատի ջերմ շնչի ներ-
քո, իհանալի է, որ Յայոց լեզուն նորօրյա բանաստեղծության
անդաստանում չպապանձվեց - խոսեց, հասկանալի ու սիրելի
եղավ Զահրատով: